

وظایف مجلس خبرگان و جانشینی رهبری

آیت‌الله خامنه‌ای رهبری در پایان دومین اجلاس هیئت دوره ششم این مجلس در حسینیه امام خمینی (ره) خطاب به نمایندگان این مجلس گفتند: «مطلبی که بنده امروز آماده کرده‌ام که عرض بکنم خدمت آقایان، به طور خلاصه این است که مجلس خبرگان به لحاظ مفهومی، به لحاظ آن عنوانی که در قانون اساسی و در نظام تعریف شده، یکی از انقلابی‌ترین نهادهای جمهوری اسلامی است.» ایشان در ادامه افزودند: «علت این تعبیر که می‌گوییم «انقلابی‌ترین است» نقش این مجلس است در گزینش رهبری؛ این خیلی کار مهمی است، نقش منحصر به فردی است و بحمدالله مجلس خبرگان آماده است برای این نقش و باید آماده باشد.»

رهبری همچنین تصریح کردند: «در شاکیه نظام اسلامی، در قوای کلی نظام اسلامی، جایگاه رهبری عمدتاً برای حفظ جهت‌گیری به سمت هدف انقلاب است؛ این عهده مسئولیت رهبری است. انقلاب برای یک هدفی به وجود آمده است. البته همه انقلاب‌ها اهدافی دارند، اهداف اساسی دارند که براساس آن هدفی که دارند، سامان زندگی را تغییر می‌دهند، زیرورو می‌کنند. هدف انقلاب اسلامی را اگر بخواهیم به طور خلاصه عرض بکنیم، عبارت است از محقق کردن «توحید» در زندگی مردم در کشور. «توحید» در جنبه معرفتی و مفهومی، یک امری است که به حسب مراتب فهم و معرفت افراد، قابل گسترش است؛ این مفهوم باید در زندگی جامعه محقق بشود؛ [یعنی] توحید تحقق پیدا کند در جامعه؛ چون توحید همه دین است.» ایشان با اشاره به اینکه برای اینکه جامعه اسلامی به این هدف نزدیک بشود و یک جامعه توحیدی به وجود بیاید، تلاش‌هایی لازم است و موانعی وجود دارد»، گفتند: «همیشه در راه حرکت به سمت این هدف موانعی پیش می‌آید، انگیزه‌هایی وجود دارد برای جلوگیری از این حرکت؛ این انگیزه‌ها متوجه این است که نگذارند انقلاب و نظام به سمت هدف خودش حرکت کند و پیش برود و توفیق پیدا کند؛ [می‌خواهند] آن را متوقف کنند بلکه به عقب برگردانند؛ حالا ولو به عقب برگردانند و آن وضع ارتجاعی قبل را نشان دادن، در لباس نوپی باشد، در لباس جدیدی باشد اما همان باشد؛ انگیزه‌هایی برای این وجود دارد.»

رهبری در ادامه افزودند: «خب، یک عاملی لازم است برای اینکه جلوی این [عقبگرد] را بگیرد؛ در نظام اسلامی این عامل «جایگاه رهبری» است؛ بایستی جلوی این انحراف به وسیله رهبری گرفته بشود؛ این خیلی اهمیت دارد؛ خیلی اهمیت دارد! بنابراین اهمیت مجلس خبرگان به خاطر این است که متصدی تعیین مأموریت برای این مأموریت بسیار مهم است؛ [یعنی] متصدی تعیین رهبری است؛ اهمیت این مجلس به خاطر این است. لذا عرض کردیم [مجلس خبرگان] جزو انقلابی‌ترین‌ها است؛ حالا از لحاظ مفهومی جایگاهش این است؛ از لحاظ مصداقی البته ممکن است جورواجور پیش بیاید؛ گاهی به این کار عمل بشود، گاهی نشود. کما اینکه در مورد رهبری ممکن است گاهی بتواند، گاهی نتواند. البته در مورد رهبری «تخواستن» متصور نیست؛ مسئله‌ای توانستن و نتوانستن است.»

آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به اینکه «یک نکته مهم دیگری در این مسئله مسئولیت مجلس خبرگان وجود دارد، و آن عبارت است از اینکه وضع مجلس خبرگان و جعل مجلس خبرگان، معنایش این است که حرکت نظام اسلامی توقف ندارد» تأکید کردند: «یعنی در او وقفه حاصل نمی‌شود، به وجود نمی‌آید؛ مجلس خبرگانی وجود دارد که نفر بعد او را مشخص کند؛ یعنی این تسلسل همچنان با قوت، با قدرت، با توانایی کامل وجود خواهد داشت؛ این آمادگی مجلس خبرگان، حضور مجلس خبرگان، یک چنین معنا و مفهومی دارد. اگر این شخصی که وجود دارد نبود، بی‌درنگ مجلس خبرگان اقدام می‌کند و نفر بعد را مشخص می‌کند.»

وی در ادامه افزودند: «خب یک معنای حاشیه‌ای هم در اینجا وجود دارد که آن هم بسیار مهم است و آن، این است که این جایگاهی‌ها نشان می‌دهد که نظام اسلامی و انقلاب اسلامی وابسته به شخص نیست؛ اشخاص نقش دارند، مأموریت‌هایی دارند که باید انجام بدهند، نقش‌های مهمی دارند که بایستی ایفا کنند آن نقش‌ها را، لکن نظام به آنها وابسته نیست و میتواند به راه خودش ادامه بدهد، ولو آن شخص معین در میان آنها نباشد.»

نظر
خواهی

گزارش رئیس جمهور به اصلاح طلبان

بررسی دیدار مسعود پزشکیان با هیئت رئیسه جبهه اصلاحات و رؤسای ستاد انتخاباتی اش

شد. مثلاً عبدالله گنجی، از چهره‌های اصولگرا در مطلبی نوشته بود: «بعد از حضور پزشکیان در قدرت و رای بی نظیر اصولگرایان پارلمان به کابینه و به کارگیری یک چهارم مدیرانش از جریان اصولگرا (گام‌های وفای ساز) معتقدم جریان اصلاحات هم در بخشی از شورای مرکزی تجدیدنظر کند. میدان‌داری کسانی که دوسه دهه با جمهوری اسلامی جنگیده اند و مرام‌شان اپوزیسیونی است وفای را ناباور و نجسب می‌کند.» و عملاً از اینکه پزشکیان تأکید بر همان وفای با حضور حداکثری چهره‌ها و جریان‌های سیاسی دارند، ناراضی بوده و خواهان تغییر و محدودسازی بیشتر است. به عبارتی گویا دسته‌ای از اصولگرایان بار دیگر دچار خلط محث و کج‌فهمی در درک تناسب‌شان با دولت شدند و منظور از وفای را همچون بسیاری از چهره‌های تندرو، وفای با ما و هر که ما قبول داریم می‌دانند، نه وفای ملی با حضور همه آنها که دل در گرو کشور دارند. خوب است این چهره‌های اصولگرا نگاهی به خودشان و جایگاه سیاسی‌شان در قبال دولت بیاندازند و متوجه شوند که پایگاه رای مسعود پزشکیان و حامیان او اگر نظر به حذف جریان غیر همسو با گفتمان توسعه‌خواه و اصلاح‌خواه دولت داشتند؛ آنها که باید حذف می‌شدند؛ بخش عمده‌ای از اصولگرایان بودند که مردم برای نه به آنها بلکه به پزشکیان در انتخابات رای دادند؛ نه طیف‌های مختلف اصلاح‌طلب که با امید به بهبود کشور با همه اختلاف‌نظرهای احتمالی در حمایت از پزشکیان و با نگاه به آینده کشور، پای کار آمدند و به اشکال مختلف همراهی کردند.

در راستای این دیدار و این اظهارنظر، گفت‌وگوهایی با شهاب طباطبایی، دبیرکل حزب ندای ایرانیان و عضو شورای اطلاع‌رسانی دولت، محمدجواد حق‌شناس، عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی، علی شکوری‌راد، عضو هیئت رئیسه جبهه اصلاحات، محمود صادقی، دبیرکل انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها داشته‌ایم که در ادامه می‌آید.

اصلاح نظام حکمرانی اشاره کرد و بر ضرورت توجه به نخبگان در مناطق مختلف و ظرفیت‌نهادهای مدنی و فعال شدن انجمن‌های علمی و اجتماعی تأکید کرد.

علاوه بر آن، پزشکیان در جمع رؤسای ستادهای انتخاباتی اش با اشاره به حضور در جمع کسانی که با ابراز لطف، هم‌دلی و پشتیبانی خود، موجبات شکل‌گیری امید در کشور و زمینه‌سازی برای ایجاد «دولت وفای ملی» را فراهم کردند، گفت: «بعد از اتمام انتخابات باید در گام اول و به فوریت نسبت به تشکیل دولت اقدام می‌کردیم؛ تمام تلاش ما در مجموعه دولت این بود که با اجماع و پرهیز از چنددستگی این مهم را به سرانجام برسانیم.» او در این دیدار هم به پشتیبانی‌های رهبری و همکاری و همراهی سران قوا، انتصابات استانداران بومی و قومی استان‌های سیستان و بلوچستان، خوزستان و کردستان را از دستاوردهای دولت چهاردهم دانست و ابراز امیدواری کرد که این اقدامات مستمر و ادامه‌دار باشد.

البته که در این بین پیشنهادات، هم‌فکری، گله‌مندی‌ها و انتقاداتی از سوی مقابل مطرح شد؛ مثلاً اعضای ستاد انتخاباتی گله داشتند که چرا این دیدارها دیر به دیر انجام می‌شود و نگران از قطع شدن مسیرهای ارتباطی با ایشان بودند که در پاسخ و برای دلگرمی آنها، پزشکیان توضیح می‌دهد: «زین پس نیز دولت مرتباً پیگیر امور مردم خواهد بود تا مبادا حق کسی ضایع گردد.»

واکنش به دیدار با حامیان

پس از این دیدارهای پزشکیان و با توجه به دیدارکنندگان که از طیف‌های مختلف اصلاح‌طلب تا توسعه‌خواه بودند، واکنش‌هایی از سوی اصولگرایان به سبک و سیاق همه این روزهای پس از انتخابات ریاست جمهوری مطرح

گروه سیاست: مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری آخر هفته گذشته دو دیدار؛ یکی با هیئت‌رئیس جبهه اصلاحات و دیگری با رؤسای ستادهای انتخاباتی اش، داشت؛ در هر دو جلسه هم او از عملکرد صدروزه دولتش در مسیر وفای و گفتمانی که مطرح کرده بود، سخن گفت و پای سخنان اعضای جبهه اصلاحات و رؤسای ستاد انتخاباتی اش که جریان حامی او در انتخابات بودند، نشست.

خلاصه‌ای از مباحث مطرح‌شده در این دو جلسه

پزشکیان در دیدار با هیئت‌رئیس جبهه اصلاحات ایران ضمن استماع نظرات، دیدگاه‌ها و انتقادات ایشان و ضمن تشریح برنامه‌ها و اقدامات دولت، توضیحاتی درباره روند عملکرد دو ماه و نیم گذشته و مشکلات و موانع پیش‌روی پیشبرد برنامه‌های دولت ارائه کرد. او در بخشی از سخنانش به مشکلات ایجادشده با ترور اسماعیل هبیه در روز تحلیف و مشکلات اقتصادی موجود در کشور اشاره کرد و از فرآیند انتخاب وزرا و نتایج آن که با همراهی رئیس و نمایندگان مجلس و رئیس قوه قضائیه صورت گرفت، سخن گفت. او همچنین به نحوه انتصاب استانداران و همراهی نهادهای مختلف برای انتصاب استانداران اهل سنت پرداخت. البته در ادامه رئیس جمهوری گزارشی از وضعیت صندوق‌های بازنشستگی و ناترازی بانک‌ها، برنامه‌ریزی برای بهبود وضعیت کولبرها، وضعیت ناترازی انرژی، برنامه‌ریزی در حوزه اقتصاد و همچنین فعالیت دولت در عرصه بین‌الملل و حوزه سیاست خارجی نیز مطرح کرد. پزشکیان درباره وعده‌اش در حوزه آموزش نیز تصریح کرد: «برای اصلاح نظام آموزشی قرار شده گروهی از متخصصین سناریوهای تغییر نظام آموزشی را اجرا کنند. همچنین تلاش داریم نهضتی راه بیاندازیم که کمبود مدارس در کشور را برطرف کنیم.» او به بررسی ایده‌هایی برای

دیدارها و هم‌اندیشی رئیس جمهوری با همراهان و تشکل‌های حامی او و مثلاً همین گزارش تقریباً ۱۰۰روزه در دیدار با جبهه اصلاحات و اعضای ستادش را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

محمود صادقی: همانطور که در گذشته هم گفته‌ام، نفس این ارتباطات و دیدارها موضوعیت دارد، به این علت که بدنه حامی دولت، احزاب و تشکیلاتی که در کارزار انتخاباتی ایشان حضور داشتند و مردم را دعوت به حمایت کردند، قاعدتاً می‌توانند در ادامه مسیر هم برای انتقال مطالبات مردم، با بیان نقاط قوت و ضعف و ارائه راهکارهایی برای بهبود عملکرد دولت موثر باشند. البته فراتر از بحث احزاب حامی، می‌بینیم که رئیس جمهور حتی با تشکیلات حزبی و افراد وابسته به جناح مقابل هم کم‌وبیش رابطه دارند ولی درباره اصلاح‌طلبان ویژگی خاصی دارد؛ بنابراین هم از جهت نقش احزاب در جامعه این موضوع مهم است و از نظر سیاسی جایگاه مهمی دارد. ولی نکته‌ای که باید در مجموع بگویم این است که اولاً از آقای پزشکیان برای این دیدارها تشکر می‌کنم اما انتظار این است که دیدارها به صورت منظم‌تر و با فاصله زمانی کمتر برگزار شود و دیدارها به صورت مقابل هم باشد. تداوم این دیدارها و سامان‌یابی بیشتر آنها، به تقویت دولت کمک خواهد کرد. البته در آیین‌نامه جبهه اصلاحات پیش از این برای چنین موضوعی سازوکارهایی پیش‌بینی شده و کمیته‌پایش در این زمینه فعالیت می‌کند و مادر حال شیوه‌نامه‌نویسی هستیم تا این وظیفه را به صورت نهادینه انجام دهیم اما این دیدارهای منظم هم می‌تواند به این مسیر کمک کند.

رئیس جمهور در پیش گرفته بر مبنای گفت‌وگوست که برنامه‌های انجام‌شده را هم توضیح دادند. تمام جریان‌ها مختلف (همسو و غیرهمسو) حلقه‌های واسط هستند با بخشی از مردمی که مطالبات خود را در خاستگاه احزاب دنبال می‌کنند. این مدل گزارش دادن است به طیف‌هایی که عضو جبهه‌های سیاسی هستند. ادامه‌دار شدن این جلسات در جامعه‌ای که عادت به گفت‌وگو ندارد، ضرورت دارد. معتقدم آقای رئیس جمهور به این مهم واقف است چرا که بخشی از پروسه «وفای» با همین مدل گفت‌وگوها به سوی موفقیت پیش خواهد رفت. در نشست‌های آقای پزشکیان با گروه‌ها و جریان‌هایی که بخشی از دغدغه‌های جامعه را نمایندگی می‌کنند، حتماً در جریان بعضی امور قرار می‌گیرد که در تصمیم‌گیری‌ها حائز اهمیت است.

محمدجواد حق‌شناس: انتظار می‌رفت که جناب پزشکیان با توجه به فضایی که در ستادهای انتخاباتی ایشان و شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان فراهم کردند، که در واقع بخش جدی از بدنه آرای ایشان از تلاش‌های همین گروه‌ها بوده، زودتر زمانی را برای دیدار فراهم می‌کردند و با توجه به گله‌ای که وجود دارد این اتفاق، اتفاق مثبتی است و باید این را به فال نیک گرفت.

علی شکوری‌راد: آقای پزشکیان در دیداری که با هیئت‌رئیس جبهه اصلاحات داشتند نشان دادند نسبت به صحبت‌هایی که در زمان انتخابات داشتند وعده‌هایی که به مردم دادند همچنان وفادار هستند و گزارشی که از عملکرد خود ارائه دادند در همین راستا بود. توضیحات دکتر پزشکیان درباره رویکردشان، عملکردها و پیگیری وعده‌هایی که داده بودند تا حد زیادی اکتفا کننده بود و حرف‌هایی که گفته می‌شود مبنی بر اینکه پزشکیان بعضاً فراموش کرده است که در زمان انتخابات چه گفته را تا حد زیادی به محاق می‌برد.

شهاب طباطبایی: ذیل پروسه «وفای» پروژه «گفت‌وگو» ضروری است؛ چرا که در جامعه‌ای ما گفت‌وگو کمتر اتفاق می‌افتد و بیشتر با پیش فرض و ذهنیت‌ها در مورد یکدیگر موضع می‌گیریم. از این بابت آقای پزشکیان از روز اول که رئیس جمهور شد، با جریان‌های مختلف جلسه گذاشت. البته این اولین بار نیست که ایشان با جبهه اصلاحات جلسه می‌گذارد. آقای پزشکیان حتی با گروه‌هایی مانند هیئت‌رئیس جبهه‌یاداری که شاید با گفتمان دولت همسویی ندارند هم جلسه گذاشت. بنابراین جلسات آقای پزشکیان محدود به اصلاح‌طلبان نیست. رویه‌ای که آقای